

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egy hóra 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 6 KORONA,
ÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELTÁJÁZÓ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTÁJÁZÓK: HOFFMANN ÉS ERONOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 6.

Megkezdődött a franciák áttörési kísérlete

**Az első napl támadások
az ellenség súlyos veszteségeivel meghiúsultak**

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 21. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Új állásaink előterepében hátrahagyott gyalogsági osztagok Ourcqnél, Berslinél és a Lystől délre angol előretöréseket és részleges támadásokat visszavertek. A Scarpe mindkét oldalán és az Ancretől északra gyalogsági harcok.

Böhm vezérezredes hadcsoportja: A Royetől északnyugatra egy, augusztus 9 óta a csata gyújtópontjában küzdő, gárdából és alsószászországi tartalékegységekből álló hadosztály az ellenség támadásait visszaverte. A tüzéségi tűz az Avre és az Oise között a délután folyamán nagy erősségre fokozódott. Az ellenség a Crapeaumesnin mindkét oldalán, Lassignytől délre, valamint a Noyontól délnyugatra emelkedő magaslatokon erős támadásra indult. Az Ancre és az Avre közti csatatéren augusztus 8-ika óta 500-nál több páncélcsoport semmisített meg csapataink.

Tegnap az Oise és az Aisne között megkezdődött az ellenségnek néhány nap óta várt és augusztus 18-án és 19-én erős támadásokkal bevezetett áttörési kísérlete. Fehér és fekete franciák számos páncélcsoporttal támogatva, kora reggel mély fagyozásban, 25 kilométer széles arcvonalon támadtak. Az ellenség behatolt első vonalainkba. Dél felé az ellenség első rohama a Charlepont—Beaucourtól délre levő gyalogsági harcállásainkban megtört. A franciák a késő esti órákig folytatták támadásaikat, amelyek az egész arcvonalon tüzéségünk tüzésében s ellenlökéseinkben omlottak össze. Az ellenség áttörési kísérlete — dacára erőinek kiméltelen harc-bavetésének — súlyos veszteségei mellett az első csatanapon meghiúsult.

Bombavető rajaink a támadási területen sürriin fölzárkózt az ellenséget helységekből, vasutakon, országutakon bombákkal és géppuskatűzzel hatásosan megtámadta.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A franciák új áttörési kísérlete

Gent, augusztus 21. Az Oise és az Aisne között, tehát a Compiègne—Soissons-vonal fölötti, megkezdődött az entente új nagy offenzívája. A tegnapi esti német jelentés, amely erről először ad hírt, már határozottan áttörési kísérletnek mondja az új támadást, de mindjárt hozzáteszi, hogy az ellenség első rohamát „harci állásainkban megállítottuk”.

Az új támadást a 10. francia hadsereg kezdte, ugyanannak a Mangin tábornoknak a vezetése alatt, aki már a legutóbbi marnei csatában is tevékeny részt vett. Az első Reuter-jelentés szerint a franciák 10 mértőldes fronton maximálisan két mértőldnyire nyomultak előre az első csatanapon. Ez természetesen még korántsem jelent frontáttörést, hiszen a német védekezés rendszere az utóbbi harcokban mindig az volt, hogy a tankokkal támogatott első rohamok elől néhány kilométerre visszahúzódtak. Az offenzíva eredményéről azonban még korai volna ítéletet mondani. — Nyilvánvaló, hogy az entente eddigi példátlan erővel forszírozza a németek visszaszorítását. Az új támadás helye is arra vall, hogy még rendkívül heves harcok következnek. — Az amiens—reimsi frontrészt közepén támadtak s nyilván La Fère irányában akarnak áttörni. A csata első napja döntő eredményt nem hozott.

Hága, augusztus 21. A Times katonai szakértője írja: A megindult offenzíva álló-harcba megy át. A harcok kilátásai nem kedvezőek s komolyan kell számolni azzal a lehetőséggel, hogy a nagy reménnyel megindult offenzíva holt pantra jutott.

Zürich, augusztus 21. A Compiègne és Soissons között megindult frontáttörést a legutolsó marnei csatából ismert Mangin tábor-

nok vezette. — A svájci lapok megállapítják, hogy a franciáknak sikerült pillanatnyi előnyt elérni, de ez nem jelenti a németek vereségét.

Berlin, augusztus 21. A Montdidier mellett folyt elkeseredett harcokban újabb hadosztályokat vetettek tűzbe a franciák. Az Oise és Montdidier közti harcok előfutárai voltak a hatalmas új akciónak, amelyet az ellenség tervezett.

Az amerikai csapatok száma

Berlin, augusztus 21. Újabb megállapítások szerint 1,200,000 amerikai katona szállt partra Franciaországban.

Elsüllyesztett francia cirkáló

Berlin, augusztus 21. A „Dupetonas” elsüllyesztett francia páncélos cirkálót egyik buvárhajónk süllyesztette el augusztus hó 7-én az Atlanti-óceánon, amikor a cirkáló vezérhajó erős szállító csoportot kísért Amerikából Franciaországba.

Az amerikai kongresszus tárgyalni akarja a békeajánlatokat

Zürich, augusztus 21. A Corriere della Sera jelenté Newyorkból: A kongresszus javaslatot fogadott el, amely az elnököt felkéri, hogy az ellenség békeajánlatait, mielőtt azokra végleges választ adna, vélemény nyilvánítása céljából terjessze a kongresszus elé.

Az amerikaiak egy havi hajóvesztésége

München, augusztus 21. A Münchener Neueste Nachrichten jelentése szerint júniusban az amerikai kikötőkből Európába indult szállító gőzösök közül összesen 13 süllyedt el s e hajókról összesen 721 ember fullt a vízbe.

A francia szociálisták békemozgalma

Gent, augusztus 21. A francia szociálisták a kamara szeptember 8-iki megnyitóján nagyarányú békemamifesztációra készülnek a parlamentben.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 21. Hivatalos jelentés.

Nervesánál olasz felderítő osztagok megkísérelték, hogy a Piave keleti partján megvesék a lábukat. Szétmorzsoztuk őket.

Egyébként sok helyütt tüzéségi tevékenység.

Albániában nem volt különös esemény.

Arany Éjha mozi

Ma, csütörtökön
Augusztus 22.

A holt kéz.

dráma 4 felvonásban.

Előadások 6 órából
utolsó előadás 9-től 11-ig

APOLLO

Ma, csütörtökön
Augusztus 22.

A nagy áldozat.

dráma 4 felvonásban.

Előadások 6 órából
utolsó előadás 9-től 11-ig

Foch vezeti az olasz hadműveleteket

Zürich, augusztus 21. A *Corriere della Sera* közli, hogy Foch tábornagynak az olasz főhadiszálláson egy idő óta külön képviselője van s ezzel az entente-seregek egységes vezetése gyakorlatilag valóra vált. Foch tábornagy intézi az olasz hadműveleteket s ő lesz az egész entente-haderő várható általános offenzívájának korlátlan vezetője.

Olasz repülőtámadás Villach ellen

Grác, augusztus 21. Villachból táviratozzák: E hónap 14-ikén délután fél hat óra tájban a város fölött egy olasz repülőgép jelent meg, egyenesen a pályaudvar felé tartott, ott alig száz méter magasságból géppuskával lövöldözött a váltóórházra és a közelben két kisebb csoport katonára. A golyók senkit sem találtak. Az olasz repülőgép azután a Dráva völgyében nyugat felé eltűnt. A mi elhárító repülőgépeink sehol sem mutatkoztak.

Az oroszországi események

A németek bevonulni készülnek Pétervárra

Genf, augusztus 21. A *Secolo* stockholmi tudósítója jelenti: Itt az a benyomás, hogy Németország sorsára bizza az orosz kormányt, mert a keleti front feltámadására számítanak és minthogy a németek nincsenek abban a helyzetben, hogy nagy csapatösszegeket szállítsanak át, védelmi vonalukat a pétervár—sztankai vasutvonalra és a Vologda—Murman vasúti csomópontokra akarták támasztani. Ez a vonal könnyen védelemzhető.

Hiteles információk szerint a németek a legközelebbi napokban megszállják Pétervárt. Három hét óta megszakadtak a pénzügyi összeköttetések Németországgal. Ez azt bizonyítja, hogy a németek nem tartják életképesnek Lenin kormányát. — Pétervárott és Moszkvában nagy a levertség, mindenütt pánik, újságok nincsenek.

A szovjet-csapatok helyzete mindenütt javult

Stockholm, augusztus 21. A *Politiken* moszkvai jelentése szerint Kedrev népbiztos a vologdai kormányzóság végrehajtó bizottságának elnökeivel a következőket közölte: Csapataink helyzete Archangelsknél teljesen kielégítő. Az angolok és fehér gárdisták csupán csekély erővel rendelkeznek. Ellenségeinknek az a kísérlete, hogy minket az Onegasuttól elvágnak, teljesen meghiúsult. Csapataink ott is visszaverték az ellenséget. — A szovjet-csapatok jelenleg intézkedéseket tesznek az archangelski zavargások gyors elnyomására.

Stockholm, augusztus 20. A *Politiken*nek jelenti Moszkvából: Rosztovi táviratok szerint a szovjet-csapatok a flotta segítségével megerősítették Temrinkát és elűzték a kozákokat és fehér gárdistákat. — Az utóbbiak Tamanszkája irányában menekülnek.

Japán csapatok segítik a megvert cseheket

Zürich, augusztus 21. Moszkvai távirat közli, hogy a cseh csapatok 180 kilométer távolságra állanak Nikolszktól északra és ott kezdik magukat elsáncolni. A szovjet-kormány serege nyomon követi a megvert cseh csapa-

tokat, amelyeknek japán csapatosztályok jöttek segítségükre, de távolról sem olyan számban, hogy teljes megsemmisülésüket megakadályozhatnák. Bolsevik csapatok a mandzsuri vasutvonalról dél felé kanyarodva kitérnek a japánok elől, ezzel kényszerítik őket, hogy haderejüket szétforgácsolják.

Az oroszországi entente-csapatok visszavonulása

Rotterdam, augusztus 21. Az entente híreszteli az egész Murman-fronton megkezdte a visszavonulást.

A vörös gárda 300 csehet felakasztott

Berlin, augusztus 21. Moszkvai jelentések szerint a vörös gárdisták 300 cseh foglyot felakasztottak, hogy a csehek által elkövetett szörnyetteket megbosszulják.

Az oroszországi cseh csapatok

Genf, augusztus 21. Moszkvából jelenti: A csehek és a velük szövetséges csapatok létszáma a Volga-fronton 80,000 ember, a bolsevik csapatoké pedig 150,000 ember.

Menetszázadokkal csempészték ki élelmiszereket Ausztriába

A határrendőrség vizsgálata a honvédkaszárnyában

Nagyvárad, augusztus 21.

Néhány nappal ezelőtt élénk feltűnést keltett Nagyváradon a csáktornyai határrendőrség különítményének megjelenése. — Horváth Viktor százados vezetésével ugyanis egy fogalmazó és két határrendőrségi detektív érkezett Nagyváradra, akik egy szenzációs csempészési ügyben indították meg a nyomozást, amely teljes eredménnyel járt. A nagyarányú csempészetet katonai személyek követték el, büntírásaik pedig nagyváradi hentesek és élelmiszerkereskedők.

A nagyszabású és bizonyára rég üzött élelmiszercsempészség úgy tudódott ki, hogy a csáktornyai határrendőrség a múlt héten elfogott egy Csillag nevű 4. honvéd gyalogezredbeli közembert, akinél negyvenhét ezer koronát találtak. A határrendőrségi különítmény parancsnoka, Horváth százados, gyanút fogott és vallatni kezdte Csillagot. Eleinte azt hitte, hogy a katonát polgári személyek használták fel csempészetet közvetítésére. — Ujabb időben ugyanis mind gyakrabban előfordul, hogy polgári személyek a meg nem engedett élelmiszerforgalomban úgy a nagyobb távolságokra való szállításra, mint nagy városok pályaudvarain podgyászok elvitelére katonai személyeket használnak fel. A honvédelmi miniszter újabb utasítást adott most azoknak a büntetésére vonatkozóan, akik a csempészetet elkövető egyéneket támogatják, vagy a csempészetet elősegítik és így Horváth százados a rendelet értelmében vonta kérdőre Csillagot. Hosszas faggatás után végül Csillag szenzációs vallomást tett:

Elmondta, hogy Nagyváradon állandóan működik egy honvédek-ből, hentesekből és élelmiszerkereskedőkből álló konzorcium, amely élelmiszereket csempész ki Ausztriába olyan módon, hogy az olasz határterre induló menetszázadok podgyászokcsikjában nagymennyiségű szalonnát, zsírt, cukrot és lisztet helyez el.

A kicsempészett közszükségleti cikkeket Pettau osztrák városba szállítják és innen értékesítik Ausztria körülfekvő vidékein.

Horváth százados nyomozó személyzetével azonnal Nagyváradra utazott, hogy megállapítsa, kik és mióta folytatják a büntös manipulációt. A nyomozást a katonai rendőrség bevonásával Kozma főhadnagy és Csörgh László hadnagy segédkezésével végez-

ték. A nyomozás csakhamar sikerekre vezetett és a házkutatások során több hentesnél és élelmiszerkereskedőnél akadtak „kivitel”-re főhalmozott árura. Egy hentesnél két és fél métermázsasó szalonnát találtak. A leg-szenzációsabb eredményre azonban a 4. honvéd gyalogezred hadimuzeumban bukkantak. Az ereklyék, gránátörmelékek, fotográfiák s lobogók között a hadimuzeumban nagymennyiségű zsírt, szalonnát és lisztet talált a határrendőrség.

Horváth százados a nyomozás adatairól azonnal jelentést tett a szegedi kerületi hadbírósnak, amelynek rendelkezése alapján Grünwald Béla honvédmestert őrizetbe vették. A gyanúsítottak között több tiszt is van, akik ellen megindult a vizsgálat.

A házkutatások folytán kompromittált polgári személyek ellen a nagyváradi rendőrbíróság indít eljárást. A lefoglalt kicsempészésre szánt élelmiszereket a közlelmezési minisztérium rendelkezésére bocsátják.

Debrecen—Konstanza

Az Emke a debrecen—kolozsvár—bodzai vasutat jelenti legsürgősebbnek a miniszter kérdésére

Kolozsvárról táviratozzák: Az Erdélyi Szövetség vasúti politikája a háborús viszonyok között is eredményeket mutathat fel, amennyiben az erdélyi erélyes hangú fellépésekre és állásfoglalásokra a magyar kormány is kénytelen elismerni a szövetségi vasutépítési tervet keresztülvitelének sürgős szükségét.

Az Erdélyi Szövetség propagandájára most hivatalosan is megszólal a kereskedelmi miniszter s leiratából kilátást lehet meríteni arra, hogy az erdélyi követelés értelmében komolyan foglalkozik a terv keresztülvitelével. A miniszter arról kér fölvilágosítást, hogy Erdély számára melyik vasutvonalnak a kiépítése a legsürgősebb. Az erdélyi különösen elhanyagolt és szegénytelen szegényes vasutálózat teljes kiegészítése sürgős szükséglet képez ugyan, mert a gazdasági élet fejlődése nem tud itt e nélkül a kívánatos lendülettel megindulni. A kereskedelmi miniszter feltett kérdésére azonban ki kell választani egy leg-sürgősebb vasutvonalat s ez nem lehet egy helyi érdeket szolgáló rövid vicinális mellékág, hanem a legfontosabb erdélyi fővonalra kell gondolni, mint legsürgősebbre, mely az egész Erdélyt bekapcsolja az európai nemzetközi forgalomba.

Az Erdélyi Szövetség vasutpolitikája tudvalevőleg az Emke vasutpolitikáján épült fel. A szövetség az Emkével egyöntetűen és egyetértéssel állapította meg vasutépítési tervét s a szövetség programja is, ami a kormányhoz küldött felterjesztésekben is fel van tüntetve.

Az Emkéhez is megérkezett a kereskedelmi miniszter felszólítása, amely a legsürgősebb erdélyi vasutvonalat megjelölését kéri. Az Emke vezetősége már foglalkozik is a megadandó felelettel s a legközelebbi direktoriumi ülés formálisan is állást foglal ebben a feltett kérdésben. Sándor József udvari tanácsos, az Emke alelnök-főtájkára kijelentette egy újságíró előtt:

— A legsürgősebb és legelső sorban kiépítendő vasutvonal nem lehet más, mint a Debrecen—Kolozsvár—Marosvásárhely—Háromszék—Konstanza vonal. Ilyen értelmű az Emke álláspontja s ilyen értelmű lesz a válasz, amely most közelebről fog a miniszterhez kerülni. Természetesen az Erdélyi Szövet-

ség vasutáló-dig is az Er-állapítást.

Ugy az s-ég vezetői c-sürgősebbnek gősen felépít kapcsolódik Debrecenből

lozsvárról a helyre, honm földi részke Sepsiszentgy vonalban Na szorosban élyen tul Buz dást a konst

Mindadd Magyarorsza nem épül, az lehetnek telj vasutálózat szeg lesz. H nálnak az ép et jelent ez sebb vonala

Lehet, hogy delyi felelett kilométeres dást feltette az Emkének követelés m ban meg is

Ké elfo

A mike

Annak Ujsá getlen Ujsá mkepécsi 1916. nove ben egy cs sek behato szonyt, aki kirabolták. agyon Gali téktárgyak mét vissza az asszony rabjait az mal s fölg, hogy ezze minden ny ban észrev ták s így

A cse meginditot ményre ne nem siker hogy a ra vihettek e takaréka, menő ass matra. A jelet s így

A ny ték Takác épen szen haragosa sem volt hamisítás mozás so esul taga ban szába egész ügy derült az

A del des porty tanya me getve, azo

ség vasuthálózat-tervezete és programja eddig is az Emkével egyetértőleg nyert megállapítást.

Ugy az Emke, mint az Erdélyi Szövetség vezetői ezt a vasutvonalat tartják a leg-sürgősebbnek, bár mindenik vasutvonal sürgősen felépítendő. Ez a vasutvonal Kassánál kapcsolódik be a németországi forgalomba, Debrecenből húzódik át a Szilágyságon és Kolozsvárról a Mezőségen futna Marosvásárhelyre, honnan a legelhanyagoltabb székelyföldi részeket érinti. Sepsiszentgyörgyön túl továbbra is egyenes vonalban Nagyborosnyón át a magyarborszai szorosban érkeznek a magyar határhoz, melyen túl Buzaunál keresné az összekapcsolódást a konstanzi vasutvonalal.

Mindaddig, amíg ez a fővasutvonal, mint Magyarország egyik legfontosabb fővonala ki nem épül, az erdélyi közlekedési állapotok nem lehetnek teljesen fejlődésképesek s az erdélyi vasuthálózat pedig mindaddig betegesen fél-szeg lesz. Ha egyszer sor kerül ennek a vonalnak az építésére, olyan gazdasági lendületet jelent ez, hogy magával hozza a többi kisebb vonalak felépítésének is a sürgősségét. Lehet, hogy a kormány megijed ettől az erdélyi felelettől, mert talán valamelyik néhány kilométeres vasutra gondolt, amikor a kérdést feltette, de az Erdélyi Szövetségnek és az Emkének azon kell lennie, hogy az erdélyi követelés megvalósításán a lehető leggyorsabban meg is induljon.

Két év múlva elfogott gyilkos

A mikepércsi rablógyilkosság tettesei jelentkeztek

Annak idején megírta a Debreceni Független Ujság, hogy *Gali Imrénét*, egy jómódu mikepércsi asszonyt, megölték és kirabolták. 1916. november havában, a hó második felében egy csütörtöki éjszakán ismeretlen tettesek behatoltak *Gali Imréné lakásába*, az asszonyt, aki eléggé vagyonos volt, megölték és kirabolták. A rablógyilkosok fejsszéval verték agyon *Galinét* s a lakásban talált pénzt és értéktárgyakat elrabolták. Másnap azonban ismét visszatértek és hogy palástolják tettüket, az asszony holttestét földarabolták, a test darabjait az ágyba tették, leöntötték petróleummal s fölgyújtották. Fölgyújtották a házat is, hogy ezzel a gyilkosságnak és a rablásnak minden nyomát eltüntessék. A falubeliek azonban észrevették a tüzet, hamarosan el is oltották s így rájöttek a gyilkosságra és rablásra.

A csendőrség s a debreceni rendőrség is megindította a nyomozást, azonban eredményre nem jutott, a tetteseket kinyomozni nem sikerült. Azt sem tudták megállapítani, hogy a rablógyilkosok mit és mennyi pénzt vihettek el, mert *Galiné* a pénzt nem tette a takarékbába, hanem otthon tartotta és vásárra menő asszonyoknak adogatta kölcsön kamatra. A helyszínen sem találtak semmi bűnjelét s így a nyomozás igen megnehezült.

A nyomozó közegek mégis gyanuba vették *Takács Oláh Lajos* mikepércsi lakost, aki éppen szemben lakott *Galinéval*, ennek régi haragosa volt, rossz hírből állott és a múltja sem volt egészen tiszta, amennyiben okirathamisítás miatt eljárás is folyt ellene. A nyomozás során azonban kihallgatásakor makacsul tagadott, úgy, hogy bizonyíték hiányában szabadlábra is kellett helyezni. Azóta az egész ügy elaludt, amíg most váratlanul kiderült az egész gyilkosság.

A debreceni csendőrség egyik járőre rendszeres portyázás közben elhaladt az egyik halápi tanya mellett is. Itt a munkásokkal beszélgetve, azokat mindenről kérdezetve, az egyik

munkás, *Bagoly Sándor* félrehívta a csendőröket és meglepő nyilatkozatot tett előttük. Elmondta, hogy őt a lelkiismerete nem hagyja nyugodni és mert a társa is becsapta: bevallja, hogy a mikepércsi rablógyilkosságot ő és *Takács Oláh Lajos* követték el, aki most is vele dolgozik a cséplésnél. Elmondta, hogy *Takács Oláh Lajos felbujtására együttesen hatoltak be Gali Imréné lakásába s ölték meg és rabolták ki az asszonyt.*

A csendőrök azonnal őrizetbe vették *Bagoly Sándort* és *Takács Oláh Lajost* is, aki töredelmes vallomást tett, beismerte a rablógyilkosságot és elmondta, hogy a rablott pénz egy nagy része még most is megvan és pedig a derecskei országút mellett elásva. — A csendőrség meg is találta az elásott értékeket.

A csendőrség, amely tovább nyomoz ez ügyben, a tetteseket bekísérte Debrecenbe.

NYILTTÉR. *)

PORTOIS Butorok
és lakásberendezések
legnagyobb választékban, előkelő kivitelben minden ártan.
Wien, VII., Ungargasse 59 61.

Szeptemberben lesz a királyválasztás Varsóban

Károly István főherceg királysága befejezett tény

Berlin, augusztus 21. Ha nyilvánosság egyelőre nem is jut hozzá kimerítő értesüléshez, a parlamentnek legközelebb mégis módjában lesz foglalkozni a keleti események tervbevett rendezésével és ezzel összefüggően a főhadiszálláson lefolyt tárgyalás eredményeivel. Mint már jelentették, a birodalmi gyűlés főbizottsága legközelebb ülést tart. A pártok vezetőit holnap délutánra meghívta *Payer* alkancellár, akinél alkalmuk lesz nagy vonásokban megismerkedni a tervbevett politikai fordulattal.

Egyelőre csak a lengyel-kérdés érett meg a megoldásra. Politikai körökben *Károly István főherceg királyságát befejezett dolognak* ítélik és úgy számítanak, hogy szeptemberben lesz a királyválasztás Varsóban. A többi keleti kérdés közül csak az az egy bizonyos, hogy a német kormány fenn fogja tartani a barátságos összeköttetést a bolsevik kormányval, amelynek helyzete a legújabb hírek szerint az utóbbi időben megerősödött. A baloldali forradalmi szociálisták — hír szerint — csatlakoztak a bolsevikiekhez. Az oroszországi helyzet mindenestre olyan gyors változásoknak van alávetve, hogy meg kell várni a teljes kialakulást. A Balti-államok dolgában ezeknek több képviselője most Berlinben tartózkodik, akikkel folynak a tárgyalások, egyelőre pozitív eredmény nélkül.

Radziwil herceg követelése

Krakó, augusztus 21. Jól értesült varsói körökben ismerik azokat a követeléseket, amelyek Lengyelország *Radziwil* herceg útján a német nagyfőhadiszállás elé terjesztett. A *Naprzod* most közli, hogy *Radziwil* herceg a következő kötelezettségeket is előterjesztette, mint amelyeket Lengyelország hajlandó vállalni és teljesíteni:

Lengyelország hadsereget alakít, melyet német tisztiek fognak megszervezni és betanítani. Lengyelország, szívesen látja azt a ki-

rályt, akit a központi hatalmak jelölnek ki a számára. Végül Lengyelország vámszerződést és katonai egyezményt köt a központi hatalmakkal.

HIREK

— **Windischgraetz Lajos herceg Bécsben.** Bécsből jelentik: *Windischgraetz* Lajos herceg közlélemezési miniszter ma reggel ide érkezett. A miniszter kompenzációs tárgyalásokat folytat az osztrák kormány tagjaival.

— **József főherceg doktorrá avatása.** — Mint ismeretes, a kolozsvári egyetem tanácsa doktorrá választotta *József* főherceget, akit most *Rigler Gusztáv* dr. rektor megkért, hogy határozza meg az időt, amikor magát felavattatni és oklevelét átvenni óhajtja. *József* főherceg a következő sorokban válaszolt:

„Nézetem szerint jobb volna ezen rámenézve olyan kedves eseményt olyan időre halasztani, midőn egész lélekkel ott lehetek és nem vonzza el a gond minden erőzhememet küzdő vitézeimhez, nem telíti el bensőmet azon kínzó érzés, hogy mi történik odalenn, hol szent hazánk sorsa van kezembe letéve. Szeretnék szívvel-lélekkel ott lehetni, amire ma tán nem vagyok képes. Amit az egyetem igen tisztelt tanácsa bizton meg fog érteni és méltányolni is tud. Talán nem állunk oly messze a békétől, hogy ne volna jobb ezen szép családi ünnepeket ilyen, boldogabb időre halasztani! — Szíves nézetnyilvánítását várva, méltóságodat és egyetemünk tanácsát igaz szívből üdvözölve,

Harcér, 1918. VIII/12.

Dr. *József* főherceg, vezérezredes.”

— **Halálozás.** Nyiregyházáról táviratozák: *Jóba Elek*, a „Nyirvidék” napilap alapítója és főszerkesztője, tegnap 38 éves korában meghalt. Az általános tiszteletnek örvendő agilis férfi halála mély részvétet keltett. Haláláról a „Nyirvidék” szerkesztősége a következő gyászjelentést adta ki: „A leg súlyosabb veszteség mélyen fájló érzésével jelenti a „Nyirvidék” szerkesztősége, hogy ennek az ujságnak az újjáteremtője, főszerkesztője és laptulajdonosa, jó barátunk és kedves, szerető kollégánk: *Jóba Elek*, mára virradó éjszaka egy órakor örök álomra hunyta le szemét. Ennek az ujságnak minden becsületes törekvése az ő nemes lelkéből, jó szívtől kapta az iniciatívát. Nem volt más vágya, óhaja és törekvése, mint az embereknek használni, a világosságot terjeszteni, a könnyeket folszáritani. Mindenkihez jó volt, nemes, fenkölt és melegsziívű. A gyászunk mély, a fájdalomunk lesújtó, a veszteségünk pótolhatatlan. Csak nemes, szép lelkének az emléke marad nekünk. A reá való emlékezés lesz tollunk irányítója mindenkor.”

— **A fővárosi Babaszinpad egyik gyermek-színésze öngyilkos lett.** Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnap este hat órakor a margitszigeti alsó vendéglő előtt *Balogh László* 14 éves tanuló mellbelőtte magát és eszméletlenül terült el a földön. A vendéglő személyzete értesítette a mentőket, akik a fiatal gyereket a Rókus-kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a golyó a gyerek tüdejét furta keresztül és életveszélyes sebet ütött rajta. A golyót nem tudták még eltávolítani a sebből, mert a seb valószínűleg inficiálódott és most még nem lehet hozzányulni. A gyerek csak ma reggel nyerte vissza eszméletét. — A gyerek azt mondta, hogy intrikáltak ellene és látta, hogy az élet nehéz, ezért inkább a halált választotta. — A kis gyerek halálos komolysággal mondja ki a nagyképi szavakat, de az intrikusokról nem

akar beszélni. Magántermészetű ügynek jelenti ki a történetet és szigorúan elzárkózik. Amikor megkérdezték, hogy „ugy-e, nő van a dologban?“, felragyog az arca és bizalmasan elárulja, hogy bizony a Babaszinpad egyik primadonnája rabolta el a szívet, de a szinpad egy másik „férfitagja“, Verebes Ernő e miatt halálos ellensége lett. Verebes Ernő szintén színművész, jelenleg azonban mindössze 14 és fél esztendő. Amikor megkérdezték, hogy megbánta-e tettét, a fiatal megméltalmazottan legnagyobb határozottsággal rázta a fejét és halkán sutogta:

— Majd máskor sikerülni fog! Nekem már nem ér semmit az élet!

— Szabadság menetindulás előtt. A hadseregparancsnokság azon óhajának adott kifejezést, hogy — a hadifogságból hazatértek kivételével, kiknek szabadságolására vonatkozólag külön intézkedés történt — a többi összes legénység a menetelakulás utba-indulása előtt szabadságoltassék. Az erre vonatkozó rendelet szerint a hadifogságból hazatért legénységen kívül a menetelakulásba (pótszállítmányba) beosztott legénység, azok kivételével, kikkel szemben eddigi magatartásuk alapján vagy egyéb okokból alapos gyanu, hogy szabadságukról idejekorán nem vonulnak be, a menetelakulás indulása előtt magánügyeinek rendezésére (bucsvételre) megfelelő rövid, néhány napos szabadságot kapnak. Abban az esetben, ha ez a szabadság a menetelakulás indulását megelőzőleg nem volna idejekorán megadható, úgy, hogy egyesek az induláskor még nem vonultak volna be, akkor ezek a később bevonuló szabadságosok mint külön szállítmányok küldendők ki menetszázadaik után a kiképzési csoportokhoz. Ennélfogva egyes menetszázadok a megállapítottnál kisebb állománnyal is mehetnek a harcterre.

— Értésítés. Az itt nyaraló osztrák gyermekek vendéglátóit felkérem, hogy a gyermekek elhelyezésében beálló minden változást vagy lakásváltoztatást a Népjóléti Hivatalnál Miklós-u. 23.) délelőtt 9 és 10 óra között bejelenteni sziveskedjenek. Értésitem továbbá a vendéglátó szülőket, hogy úgy ők, mint a gyermekek mindennemű kéréssel, avagy panasszal ugyancsak fenti órákban a Népjóléti Hivatalhoz fordulhatnak. — Biró Jenő h. igazgató.

— A bécsi komorna elítelt gyilkosai. — Bécsből jelentik: A halálra ítélt Davit Emo és felbujtott cinkostársa, Franke Kurt védői semmisségi panaszt nyújtottak be formai okból. Mind a két elítélt még a bécsi országos törvényszék fogházában van. Davit Emo a börtönőrök után azt kérte az ügyésztől, hogy vigyék őt kisebb cellába, mert türelmetlenül ránézve, hogy sokadmagával kell együtt lennie. A halálra ítélt felbujtó francia és angol nyelvtani könyveket kért és kapott, szorgalmasan tanul és az ügyész engedelmével egy gyorsírási tankönyvet is kapott. A szűkös rabkosztot barátai számára elviselethetővé, amennyiben hetenkint többször küldenek neki élelmet. Franke Kurt egyedül van a cellájában, ő szüleitől kap naponta eledelt.

— A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. Értésítjük a csoport tagjait, hogy a csoport helyiségében nyári káposztát korlátlan mennyiségben árusítunk olcsó árban. Kiosztás naponta. Továbbá főzőtöket is árusítunk a Hatvan-utca 5. szám alatti raktárhelyiségben kilogramonként 30 fillérért.

— Cápá a fiumei kikötőben. Fiuméből jelentik: A Societa Istria Trieste hajóstársaság „Risano“ nevű gőzösének parancsnoka a fiumei révhatóságban bejelentette, hogy a fiumei Baross-kikötő bejáratánál négy méter hosszú cápát láttak. — A szabad fürdést eltiltották.

— Fiatalkoruk bünszövetkezete. Megemlékezünk arról, hogy öt fiatalok suhanc behatolt Szegéd Zsigmond Reáliskola-utcai lakásába s onnan ékszereket, meg ruhaneműket ellopva s azokat értékesítve, a pénzt Budapesten elmulatták. Kovács János detektív, aki a lopást kiderítette és a tetteseket leplezte, most a lopott holmik nagyrészt is megtalálta Budapesten és Mezőtárkányon, ahol a gyerekek azokat értékeistették. A gyerekek, akik egész szövetkezeti alapon végezték a dolgot és összetartásuk jeléül balkarjukba egy szívet tetováltak, a rendőrség átadta szüleinek.

— Elűtötte a mozdony. Özvegy Sztanyák Mihálynét, amikor az Ispótvány-laposton a síneken át akart menni, egy tolató mozdony elűtötte. Sérüléseivel a közkórházba szállították. Sebesülése nem életveszélyes.

— Szigorúan büntetik a katonai csempészeket. A polgári hatóságok megállapításai szerint a csempészetet igen gyakran katonai személyek üzik, akik ellen a polgári hatóságok közegei legtöbbször teljesen tehetetlenek. Ezt a körülményt kihasználva, a polgári lakosságra meg nem engedett élelmiszerforgalomban úgy a nagyobb távolságokra való szállításra, mint a nagyobb városok pályaudvarain — ahol a forgalom ellenőrzésére katonai őrcök vannak felállítva — podgyász elvitelére sokszor katonai személyeket használnak fel. Habár a kerületi parancsnokságok szigorúan is büntetik ezeket a csempészeket, a honvédelmi miniszter mégis szükségesnek tartotta, hogy az összes alárendelt csapatokat, intézeteket stb. nyomatékosan figyelmeztesse arra, hogy ne csak azokat a személyeket büntessék meg, akik a csempészésben közvetlenül részesek, hanem azokat is vonják felelősségre, akik a csempészetet elkövető egyéneket támogatják vagy a csempészetet elősegítik.

— Hatósági üzleteinkben (Király-utca 4. sz. és Piac-utca 12. sz. alatt) kézzel szedett alma 1 korona 80 fillérért kapható.

Legjobb

CSIKÓS

DUINAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Lakatos- és asztalos tanoncok felvételnek

teljes ellátással (ruházat nélkül).

Bővebbet

Mátrai Antal és Társa

Részvénytársaság gépgyárában

Budapest, I., Fehérvári-út 110/E. sz.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle eredeti törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS“. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-féle kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely E 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: Dr. Fiesch E. „Korona“ gyógyszár, Győr. Vételnél a „SKABOFORM“ védjegyre ügyeljünk.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőszedő szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Akinek
örvölt aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogleveg van eladó, hívja meg Krámeré. Arany Bika-bérlőház 3.

Urleány
20 000 korona hozománnyal zsidó gazdálkodó fiatal emberrel házastársot kért. „Naiva“ jellegű levelek arcképpel a kiadóhivatalba kéretnek.

30 db Icarban és 30 db Debreceni Elő Takaréknépszerű részvény megvételre kerestek. Ajánlatot „Részvény“ felírt alatti a kiadóhivatalba tölthetik.

Eladó ház
Piac-hoz közel sarokház eladó Van rajta 2 nagy lakás, 2 kőház, bejárati szoba, 2 boltbejárás. Értekezhetni Miklós-utca 22, a házlatádonnal.

Takarítónő
felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Arccrémek,

Pouderek, illatszerek kimérve, fogcrémek, szájvízek arckrémek, szájvízek a legolcsóbban beszerezhetők **Grósz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél, „Aranyegyszaru“ gyógyszerár (színház mellett).

Hajtó kocsai
eladó megtekinthetők Rics kocsigyárában Hatvan u. 58.

Kereskedelmi iskolai tanuló teljes ellátásért elvállalja egy-két gyermek nevelését jó módú (sz. családnál. Cim a kiadóhivatalban.

Piacortársac
felvétetik a Dréherben.

Segédok,
kiszolgálóéányok, ipodai gyakornok és segédkönyvelő melletti belépésre felvétetik Ullmann Salamon cégnél, Ferenc József-ut 69.

Mindenek
cseléd, 3 tagú családnál azonnali belépésre kerestetik. Bika bérlőház 3. II. emelet 2. szám.

Kifutó fiut

keresünk szeptember elsejére.

Cim a kiadóhivatalban.

Szöllő
3-4 szobás modern lakással megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ócska vasak,
géprészecskék, gépraktárból visszamaradtak mászszámra eladók. Miklós-utca 22. jobbra.

Iskolakönyvek
a debreceni összes iskolák részére „Csokonai“ könyv-és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. kaphatók.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

National-
kasszákot legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Eladó
Katz-telepen, Sámsoni köut mentén nagy új ház, több rendbeli boltot, korszmát és 4-5 szobát foglal magában. 3000 négyzetföld területtel földdel és egyéb melléképületekkel. Értekezhetni Debreczeni Gardák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Gépcsemagoláshoz
nagy, vasúg lemezpapír eladó. Miklós-utca 22. balra.

2400 korona
évi fizetéssel, lakással fűtéssel és világítással jevadalmazott szolgáló lásra, lehetőleg gyermek telen házaspár a bíró interjúta. (Piac 22 azonnal feltehető.

Téglavető
munkások, asszonyok a Sikszay-féle téglagyárban felvétetik. Értekezhetni ugyanott vagy Betus Józsefnél Zöldfa-u. 8. sz. alatt.

Bersajtok
különböző nagyságban legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár Rt. Városi üzletében a nagyalomás mellett.

150 vagon raktári és transport hordó

minden nagy-ságban a Zöldfa-utca 1. eladó. Adler & Bohn Wein & Fashandlung, Wies III., Baumhof-kgasse 97. — Telefon 3570.

2 nagy cégtábla
vásáron betételt. jókarban olcsón eladó. Miklós-utca 22. jobbra lévő lakás.

15 minőségű téglá és cserép
vagonba rakva eladó. — Értekezhetni Tóth István építésznel Poroszlaj-ut 1 Sestakerf.

Használt
iskolakönyvek olcsón kaphatók „Csokonai“ könyv-és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. sz.

Eladó
a Sesta-keriben lakással ellátott szőlő. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Intelligens
zsidó család teljes ellátásra elfogad két első második gimnázista gyermeket. Cim a kiadóhivatalban.

Német kisasszony
egy leánya mellé felvétetik. — Jó bánásmód. Családtagnak tekintetik. Ajánlatok fizetési igénnyel. „Német“ jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Tanítóéányok
jó fizetéssel felvétetik Cim a kiadóhivatalban